

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Proċeduri Tal-qorti](#) > [Kawżi Ċivili](#) > [Smigħ Ta' Xhieda](#) > [Sweden](#)

Smigħ ta' xhieda

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 L-oneru tal-provi

1.1 X'inhuma r-regoli dwar l-oneru tal-provi?

Id-dritt Żvediz huwa bbażat fuq il-prinċipji ta' ammissibiltà libera tal-provi u ta' valutazzjoni libera tal-provi. Wara valutazzjoni dettaljata ta' kull ma jkun ħareġ mill-każ, il-qorti trid tiddeċiedi x'għie ppruvat. Hija l-qorti li tiddeċiedi x'valur tagħti lill-provi.

Ċerti regoli dwar l-ammissibiltà tal-provi ġew stabbiliti fil-ġurisprudenza, inkluż b'rabta ma' fuq min qiegħed l-oneru tal-prova. Regola ewlenija ssimplifikata ħafna, li għaliha hemm ħafna eċċezzjonijiet, hija li kull min jalleġa xi ħaġa jrid imbagħad jippruvaha. Jekk parti tkun sabitha aktar faċli biex tikseb il-prova ta' ċertu fatt, l-oneru tal-prova normalment jaqa' fuqha. Jekk parti tkun sabitha diffiċli biex tipproduci provi ta' xi ċirkostanza, dan jista' jkollu konsegwenza fuq min qiegħed jinsab l-oneru tal-prova. Jekk, pereżempju, xi ħadd jitlob il-ħlas ta' dejn, huwa jrid juru li għandu dritt kontra l-parti l-oħra. Jekk il-parti l-oħra ssostni li l-ħlas ġa sar, l-oneru tal-prova issa jaqa' fuqha. F'każ ta' responsabbiltà għad-danni, normalment hija l-parti li ssostni li garrbet id-danni li jkollha l-oneru tal-prova. Jista' jiġri wkoll li l-oneru tal-prova għal xi fatt jaqa' bil-kontra fuq il-parti l-oħra.

Jekk il-provi prodotti mhumiex konkreti biżżejjed, il-qorti ma tistax tuża ċ-ċirkostanza konċernata bħala bażi għall-eżami tagħha. Jekk huwa l-każ ta' stima tal-valur tad-dannu li seħħ, hemm eċċezzjoni, li jfisser li l-qorti tista', jekk ma jkunx possibbli jew diffiċli wisq li jiġu prodotti provi dwar l-ammont ta' danni, tistma l-valur tad-dannu f'ammont raġonevoli.

1.2 Hemm xi regoli li permezz tagħhom ċerti fatti jiġu eżentati mill-oneru tal-provi? F'liema każijiet? Jistgħu jiġu ppreżentati provi sabiex jiġi ppruvat li preżunzjoni legali partikolari mhix valida?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija nru 1.1.

1.3 Sa liema livell trid tkun konvinta l-qorti sabiex tagħti sentenza li tissejjes fuq l-eżistenza ta' dak il-fatt?

Ir-rekwiżiti li huma stabbiliti għall-oneru tal-prova jiddependu mit-tip ta' każ konċernat. F'kawżi ċivili r-rekwiżit ġenerali huwa li jrid jiġi kkonfermat il-fatt konċernat. F'ċerti kawżi ċivili jista' japplika livell ta' prova aktar baxx. Bħala eżempju wieħed jista' jsemmi l-kawżi tal-poloż tal-assigurazzjoni tal-konsumaturi, fejn huwa biżżejjed li jkun aktar probabbli milli le li seħħ l-avveniment li kontrib inħarġet il-polza.

2 Is-smigħ tal-provi

2.1 Għas-smigħ tal-provi dejjem ikun meħtieġ li jsir rikors minn parti, jew huwa wkoll possibbli li

f'ċerti każijiet l-imħallef jisma' l-provi fuq l-inizjattiva tiegħu stess?

Il-partijiet infushom huma responsabbli għall-provi. F'każijiet kontenzjużi, jiġifieri każijiet marbuta ma' kwistjonijiet fejn il-partijiet ma jistgħux jaslu għal konċiljazzjoni, il-qorti għandha ċ-ċans tippreżenta provi fil-kawża mingħajr ma tiġi mitluba tagħmel hekk mill-partijiet. F'kawżi rigward il-kustodja jew drittijiet ta' aċċess għat-tfal, għalhekk, il-qorti tista' tiddeċiedi li l-investigazzjoni trid tiġi kumplimentata minn provi ulterjuri. F'kawżi ċivili fejn il-partijiet kisbu konċiljazzjoni, magħrufa bħala kawżi mhux kontenzjużi, il-qorti ma tistax tintroduċi provi ġodda ex officio.

2.2 Jekk ir-rikors min-naħa ta' parti għall-ġbir tal-provi jintlaqa', x'isir wara?

Il-provi jinstemgħu fis-seduta prinċipali.

2.3 F'liema każijiet il-qorti tista' tiċċad ir-rikors ta' parti għall-ġbir tal-provi?

Il-qorti tista' tirriġetta l-provi jekk dak li tixtieq turi l-parti mhux rilevanti għall-kawża. Dan japplika wkoll jekk il-provi mhumiex meħtieġa jew jekk il-provi b'mod ċar ma jkollhom l-ebda effett. Barra minn hekk, hemm regoli li jfissru li x-xhieda bil-miktub tista' tiġi invokata biss f'ċirkustanzi eċċezzjonali speċjali.

2.4 X'inhuma l-mezzi differenti biex isiru l-provi?

Fl-lżvezja hemm, fil-prinċipju, tliet forom bażiki ta' provi (mezzi ta' provi). Dawn huma:

- provi bil-miktub
- l-eżami tax-xhieda
- l-eżami tal-partijiet
- l-eżami ta' espert
- l-investigazzjoni.

2.5 X'inhuma l-mezzi biex jingabru l-provi mingħand ix-xhieda u huma differenti mill-mezzi użati biex jingabru l-provi mingħand ix-xhieda tal-periti tal-qorti? X'inhuma r-regoli fir-rigward tas-sottomissjoni ta' provi bil-miktub u ta' perizji/opinjoni ta' esperti?

Xhud, bħala regola ġenerali, għandu jinstema' oralment u fil-preżenza tal-qorti. Bħala regola ġenerali, id-dikjarazzjonijiet bil-miktub tax-xhieda ma jistgħux jiġu invokati. Bil-permess tal-qorti, madankollu, ix-xhud jista' juża xi noti biex jiffriska l-memorja. Il-parti li ssejjaħ lix-xhud tibda l-eżami (dan huwa msejjaħ l-eżami dirett) sakemm il-qorti ma tistabbilixx mod ieħor. Il-parti kontra mbagħad għandha ċans tagħmel mistoqsijiet lix-xhud (il-kontro eżami). Wara l-kontroeżami, il-persuna li tkun tellgħet lix-xhud u l-qorti jistgħu jagħmlu mistoqsijiet supplimentari.

F'każ ta' provi mingħand espert ir-regola prinċipali hija li l-espert għandu jippreżenta dikjarazzjoni bil-miktub. Jekk ikun hemm talba minn waħda mill-partijiet, u dan b'mod ċar ikun importanti, l-espert jista' jinstema' wkoll oralment waqt il-proċedimenti. Seduta ta' smiġħ tista' ssir ukoll jekk huwa essenzjali li l-espert jinstema' fil-preżenza tal-qorti.

Jekk il-każ irid jiġi deċiż wara s-seduta prinċipali – pereżempju sabiex jinstema' x-xhud – il-provi bil-miktub u id-dikjarazzjonijiet esperti jridu fil-prinċipju jinqraw fil-beraħ fis-seduta sabiex il-qorti tkun tista' tqis il-materjal fis-sentenza tagħha. Il-qorti tista' madankollu, tiddeċiedi li provi bil-miktub ikunu nstemgħu fis-seduta prinċipali mingħajr ma nqraw fil-beraħ fis-seduta.

2.6 Hemm xi mezzi ta' prova li huma iktar b'saħħithom minn oħrajn?

Skont il-liġi Svediza, japplika l-prinċipju tal-ammissibbiltà tal-provi. Fost affarijiet oħra, dan ifisser li mhemmx prinċipji fissi stabbiliti mil-liġi fir-rigward tal-piż li jkollhom provi differenti. Minflok il-qorti tista' twettaq eżami indipendenti ta' kull ma jkun f'haq mill-każ u tiddeċiedi x'jista' jitqies bħala provi fil-każ.

2.7 Hemm obbligu li jintużaw ċerti mezzi ta' prova biex jiġu ppruvati xi fatti partikolari?

Il-prinċipju tal-ammissibbiltà tal-provi jfisser li m'hemmx regoli li jispeċifikaw li ċerti ċirkostanzi jeħtieġu ċerti tipi ta' provi sabiex ikunu konfermati. Minflok il-qorti twettaq eżami ġenerali ta' ċirkostanzi tal-każ fl-eżami ta' x'ġie

ppruvat.

2.8 Ix-xhieda huma obbligati bil-liġi li jixhdu?

Skont il-liġi Svediza, japplika l-obbligu ġenerali tax-xhieda. Dan ifisser li, bħala regola ġenerali, persuna m'harrka bħala xhud hija obbligata li tixhed.

2.9 F'liema ċirkostanzi jistgħu jirrifjutaw li jixhdu?

Persuna mhux obbligata tixhed f'każ fejn parti minnhom hija qarib tagħha. Xhud jista' jirrifjuta li jikkummenta fuq ċertu fatt jekk id-dikjarazzjoni tkun t'fisser li x-xhud ġie sfurzati jżvela li huwa kkommetta reat kriminali jew ta' diżunur. Huwa jista' wkoll, f'ċerti ċirkostanzi, jirrifjuta li jżvela sigrieti tan-negozju. Hemm ċerti restrizzjonijiet fuq id-dmir li wieħed jixhed fil-każ ta' xi kategoriji professjonali, pereżempju l-avukati jew il-persunal tal-kura tas-saħħa.

2.10 Jekk persuna tirrifjuta li tixhed tista' tingħata multa jew tiġi sfurzata tixhed?

Persuna li trid tinstema' bħala xhud tissejjaħ għall-proċedimenti taħt piena ta' multa. Jekk ix-xhud ma jidherx, jeħel dik il-multu jekk ma jkollux raġuni valida għan-nuqqas ta' dehra tiegħu, pereżempju mard. Jekk ix-xhud ma jidherx, il-qorti tista' tiddeċiedi wkoll li tibgħat skorta tal-pulizija għax-xhud. Fl-aħħar nett, il-qorti għandha l-għażla li tibgħat il-ħabs persuna li tirrifjuta li tixhed mingħajr raġuni valida għaliex irrifjutat li twieġeb għall-mistoqsijiet.

2.11 Hemm persuni li ma jistgħux jixhdu?

Jekk il-persuna msejjaħa bħala xhud tkun taħt 15-il sena, jew tbatu minn mard mentali, il-qorti trid tara jekk tistax tiġi mismugħa bħala xhud, meta jitqiesu ċ-ċirkostanzi. Ara t-Taqsima 2.9.

2.12 X'inhu r-rwol tal-imħallef u tal-partijiet fis-smiġħ ta' xhud? B'liema kundizzjonijiet jista' jinstema' xhud permezz ta' vidjokonferenza jew ta' mezzi tekniċi oħrajn?

L-eżami tax-xhieda normalment jinbeda mill-persuna li tkun sejthet lix-xhud (eżaminazzjoni diretta). Wara, il-parti kontra għandha ċans tagħmel il-mistoqsijiet (il-kontro eżami). Wara l-kontroeżami, il-persuna li tkun tellgħet lix-xhud u l-qorti jistgħu jagħmlu mistoqsijiet supplimentari. Il-qorti tiċċad il-mistoqsijiet li b'mod ċar ma għandhomx x'jaqsmu mal-każ jew li huma ta' tfixkil jew li mhumiex xierqa b'xi mod ieħor.

Il-partijiet, ix-xhieda u persuni oħra li se jitlejgħu l-qorti jridu jkollhom aċċess remot permezz ta' kollegament bil-vidjow jekk dan huwa xieraq. Ir-regola prinċipali, madankollu tibqa' li dawk li se jitlejgħu l-qorti jridu jmorru personalment.

Xhud jista' jiġi eżaminat bit-telefon jekk dan ikun idoneu filwaqt li jitqiesu l-ispejjeż li jkun involuti kieku x-xhud kellu jidher il-qorti minflok u l-importanza li x-xhud jinstema' personalment fis-seduta.

3 Il-valutazzjoni tal-provi

3.1 Meta l-provi ma jkunux inkisbu b'mod legali minn parti, il-qorti jkollha xi restrizzjonijiet meta tagħti s-sentenza tagħha?

Il-prinċipju tal-ammissibilità tal-provi jfisser li huma rari dawk l-eċċezzjonijiet fejn ma jistgħux jintużaw ċerti forom ta' provi. Il-fatt li l-provi nkisbu b'mod illegali ma jfissirx, għalhekk, fil-prinċipju, li dawk il-provi ma jistgħux jintużaw matul il-proċess. Madankollu, dan il-fatt jista' jkollu sinifikat jekk il-provi jingħataw valur probatorju limitat fil-ponderazzjoni tal-provi.

3.2 Bħala parti fil-kawża, id-dikjarazzjoni tiegħi tgħodd bħala prova?

Parti ma tistax tixhed, iżda minflok tiġi eżaminata taħt ġurament, fejn il-parti ġgħorr responsabbiltà kriminali għall-korrettezza tal-informazzjoni li hija tipprovdi.

4 Dan l-Istat Membru f'konformità mal-Artikolu 2(1) tar-Regolament dwar il-Kumpilazzjoni ta' Xhieda speċifika awtoritajiet oħra li huma kompetenti li jiġbru l-provi għall-finijiet ta' proċedimenti ġudizzjarji f'materji ċivili jew kummerċjali skont ir-Regolament? Jekk iva, dawn f'liema proċedimenti huma kompetenti li jiġbru l-provi? Jistgħu jitolbu biss il-ġbir tal-provi jew jassistu wkoll fil-ġbir tal-provi abbażi ta' talba mingħand Stat Membru ieħor? Ara wkoll in-notifika skont l-Artikolu 2(1) tar-Regolament dwar il-Kumpilazzjoni ta' Xhieda

Le, is-smiġħ tal-provi jsir biss mill-qradi distrettwali.

■ L-aħħar aġġornament: 30/04/2026

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhirx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.